

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ-
HIVATAL ÉS NYOMDA

Cluj, Kolozsvár, St. Barom
L. Pop (Brassai-utca) 10.

Az „UJ KELET” telefonjai

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal — — — 977
Zs. N. Sz. — — — 538

A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában

Egész évre — — 450
Félévre — — 240
Negyedévre — — 130
Egy hónapra — 45
Egy szám ára pályaud-
varon és vidéken is 2 lei

Csehszlovákiában

Egy hónapra — 12 ct
Egy szám — 1 ct

VI. évfolyam, 14. szám

Cluj -- Kolozsvár, 5683. Adar 18.

1923. március 6. Kedd

A 111. és 112-ik szakasz

Ha nem korlátoz a papir és az idő, bátran
elbírásthatunk volna címül e cikk fölé az egész szám-
sört, fél kétszáz és egynehányig, ahány szakasz-
ból éppen áll a holnap parlament elé kerülő alkot-
mányjavaslat. Minden szakasznál megtorpanhatnánk
és világgá sírhatnánk kisemmizésünket, megcsufo-
lásunkat. Az ötödik szakasz például egyszerűen el-
sősívesíti a nemzeti kisebbségeket, amikor *csak
románokról* akar tudni és a „politikai nemzet”
korlátot elméletére támaszkodva *csak románokat*
veszi az ország egyenlő jogaiban. Igaz, hogy
nemzeti kijelentések és felhívások szóbeli inter-
pretációk úgy értelmezik ezt a kitélt, hogy az
összes állampolgárok benne foglaltatnak, ám arra
már nem hajlandó a mindenható liberális rezsim,
hogy ezt a tényt szabatosan és a modern jogi érté-
késségnek megfelelő formában is kifejezésre juttassa.
Felhordulhatnánk azoknál a szakaszoknál, amelyek
az iskolakérdésről intézkednek és veszedelmesen
aláaknazzák a kisebbségi oktatás jövőjét. A huszon-
harmadik szakasznál is volna némi panaszunk, mert
ez a szakasz problémakussá teszi a vallási egyen-
lőséget, amikor egy kiváltságos államvallást kreál
és ezzel másodrangúvá súlyosítja a többi egyházakat.
A harmincadik szakasz sem éppen a kisebbségek
érdekeiben született, különben elismerte volna az
egyesülési jogot nemzeti és egyházi alapon is. A
százhuszonnyolcadik szakaszhoz az volna szerény
megjegyzésünk, talán mégis meg lehetett volna em-
líteni, hogy a hivatalos román államnyelven kívül,
közülbelül hatmillió polgárnak joga lehet saját népi
nyelvéhez is fórumon és iskolában. Nem is szólunk
már a százharmincharmadik szakaszról, amely olyan
együtt kapukat hagy a zsidók polgárjogai tekinté-
tében a mindenkori kormányoknak, hogy azt tet-
szésük szerint kijátszhatják. Most csak a 111. és
112-ik szakaszról akarunk beszélni.

Ezek a szakaszok tartalmazzák ugyanis a
kisebbségi egyházak halálos ítéletét. Az alkot-
mánynak ez a fejezete megfosztja az egyházakat ama
évszázados joguktól, hogy adókat vessenek ki és
azokat az állam közegei által hajtsák be. Ezzel
elvágyja a gyökereket, amelyek eddig a felekezetek
életlehetőségeit biztosították. Nemcsak a mi sérel-
münk ez, az összes kisebbségi felekezetek súlyos
megalázása és bántó visszahelyezése éppen a görög-
katolikus román egyháznak, amely az erdélyi töré-
ténelemben oly sokat küzdött a románság fenma-
radásáért. Erdély négy görögkatolikus püspöke már
is ünnepélyes tiltakozásra készül a súlyos jog-
fosztás ellen. Legfőbb ideje, hogy az összes kisebbsé-
gi egyházak összefogjanak és közös erővel igye-
kezzenek elhárítani a mindnyájukat egyformán fe-
nyegető veszedelmet. Bennünket, akik vallási kü-
lönállásunk mellett népi kisebbséget is alkotunk,
annál súlyosabban érint az alkotmánynak ez a
két szakasza, mert egyben kulturális és szociális
intézményeink romlását is jelenti. Ha kisebbségi
jogaink *nemzeti tartalma* védelmet talál az új al-
kotmányban, ezt a sérelmet talán másodrangú je-
lentőségnek láthatjuk volna, de ma létkérdésünkké
vált. Fokozott mértékben áll ez éppen a zsidó hit-
közösségekre, mert ezek valóban csak az egyenes és
közvetett hitközösségi adókból tartották fenn magu-
kat. Nekünk nincsenek milliós egyházi alapítvá-
nyaink, nincsenek egyházi birtokaink, nincsenek
kiválról jövő segélyforrásaink, egész hitközösségi
rendszerünk és összes intézményeink az egyházi
adózárra épültek. Új hazánk eddig egyetlen bani-
val sem támogatta iskoláinkat, egészségügyi és
szociális intézményeinket. Az adószedés régi joga
volt az, amely képessé tett rá, hogy a magunk
erejéből biztosítsuk intézményeink fenmaradását és

továbbfejlődését. Ha az alkotmány megfoszt ettől a
régén szerzett jogtól, egy milliós kisebbségtől vonja
meg a lelkiismereti szabadság gyakorlásának és
kulturális fejlődésének jogát.

Arra hivatkozik a kormány, hogy az olyan
modern és demokratikus alkotmányban is, mint
például a francia, megtalálható ez az intézkedés.
De megelégedezik arról, mi volt az indító motívum
Franciaországban. Az egyház és állam teljes szét-
válásának. A francia alkotmány nem ismer hivata-
los, kedvezményezett államvallást, ott az összes fe-
lekezetek egyforma lehetőségekkel küzdenek fen-
maradásukért. A többi szabadságjogot azonban erő-
teljesen biztosítják a francia köztársaság alaptör-
vényei. A liberálisok megelégedeznek arról, hogy

Franciaországnak nincsenek kisebbségei, nincsenek
különböző multu és önálló kulturéltre igényt tartó
népcsoportjai, amelyek Románia lakosságának több
mint egynegyed részét teszik ki. Ha követendő
példát keres a kormány, ám vegye példának a
csehszlovák és a jugoszláv alkotmányt, vagy ha
éppen akarja, vegye a reakciós Lengyelországot,
ezekben az alkotmányokban is benne vannak azok a
jogok, amelyeket a román alkotmánytervezet elko-
boz. Ha valóban akarja a kormány, amit annyiszor
hírdet, hogy Romániát a demokratikus államok kö-
zött emlegessék, még van ideje, az utolsó órában
bár, megváltoztathatja reakciós javaslatát, amelyek
ezt a magasabb célokra hivatott országot Európa
legelnyomóbb államává súlyosztatják.

Diplomáciai szakítás előtt Németország és Franciaország

Frankfurt felé masíroznak a franciák. Az újabb megszállások. A német ellenállás

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Amitol Délnémetország hetek óta rette-
gett, mára bekövetkezett. A francia csapatok
tovább nyomulnak előre és antantköröknek
az a meggyőződésre, hogy az újabb német vá-
rosok megszállása csak kezdetét jelenti Délné-
metország többi részei megszállásának. A *franciák
két héten belül Münchenben lesznek*. A
francia csapatok tegnap megszállták a Rajna
jobb partján fekvő Linsunkel, Erpel, Ansbach,
Ehrenbreiten, Wallendar, Tendorf, Fahr,
Grössirlich és Reutersdorf vasuti állomásait.

A megszállott pfalzi vidéken a vasutasok
meg nem szállott területre mentik a moz-
donyokat és kocsikat.

Manheim és Darmstadt ipartelepeinek és
Karlsruhe erődítéseinek megszállását a franciák
hivatalosan azzal indokolják, hogy ezekre az
intézkedésekre a szövetségesek vámmellenőrző
munkájának megkönnyítése szempontjából volt
szükség.

Szakítás előtt

Párisból érkezett jelentések szerint a
franciák meg akarják szállani Majnafrankfurtot
és Elberfeldet is. A *német birodalmi gyűlésen
Cuno kancellár ma nyilatkozatot tesz az újabb
német területek megszállása ügyében. A kancellár
müncheni utját is azért halasztotta el. Azt hiszik,
Cuno kancellár bejelenti, hogy Franciaország és
Belgium a megszállás tényével megdöntötték a
versaillesi békeszerződést, miért is felhatalmazást
kér a népképviselőitől arra, hogy Franciaországgal
és Belgiummal a diplomáciai viszonyt telje-
sen megszakítsa.*

A német szociáldemokrata párt vezetősége
szerint a Ruhr-konfliktust csak békésen lehet
megoldani. Minden más ut romlásba vezet.
Tárgyalások nélkül lehetetlen a kiűrités, fegy-
veres fellépés pedig szintén lehetetlen. Csak a
passzív ellenállás vezethet célra, aktív föllépés
semmiesetre sem.

Francia magyarázat az újabb megszállásokra

A francia kormány hivatalosan közölte a
párisi német követséggel, hogy a Ruhr-vidéken
azért történt újabb megszállás, mert a németek
két bárkát szándékosan elsüllyesztettek a Hernai-
csatornán, hogy a forgalmat lehetetlenné tegyék.
Ugyancsak hivatalosan közölte a francia kormány
azt is, hogy a francia csapatok megszállták a
karlsruhe—manheimi kikötőt és a darmstadti
vasuti javítóműhelyeket. Manheimban a megszállás
csak a kereskedelmi és ipari kikötőre terjed ki.

A karlsruhei Rajna-kikötőt nyolcvan főből áll
francia csapat szállotta meg.

Berlini távirat szerint a francia csapatok ma
reggel kilenc órakor átlépték a Rajnát és az
északi part mentén újabb területet szállottak meg.
Az előnyomulásban színes csapatok is résztvettek.

Növekszik a nyomor a Ruhr-vidéken

Párisból jelentik: Rehlinghausen állomást
megnyitották a közönség számára. E vidéken a
munkanélküliség napról-napra nő és a bányászok
munkát kérték a francia hatóságoktól. Westorhols
állomás főnökét engedetlenség és szabotázs miatt
letartóztatták. Duisburgban egymillió márkát
koboztak el, amely agitációs célokat szolgált.

A „Daily Mail” szerint a ruhrvidéki acél-
és szénmunkások egyre nyomatékosabban *unszolják
a német kormányt, hogy bocsátkozzék tárgyalá-
sokba a franciákkal*. Egyes vállalatok teljesen ki-
fogytak az acélból, szénből és nyersanyagokból, sőt
a Thyssen-művek is készleteik fogytához köze-
lednek.

A Ruhr-vidéken naponta 123 vonat közlekedik
számos német utassal, a német hatóságok határozott
tilalma dacára. A gelsenkircheni rendőrség szemé-
lyzetét letartóztatták és lefegyverezték. Bochumban
a franciák nagymennyiségű hadianyagot, ágyukat,
gépfegyvereket és robbanóanyagokat fedeztek fel.

Degoutte tábornok a Hangsteben lefoglalt
12-8 milliárd márka visszatérítése ügyében folytatott
tárgyalások során helyben hagyta a pénzzsállítmány
lefoglalását. Nincs remény arra sem, hogy angol
közbenjárással sikerüljön a pénzt a birodalmi bank-
nak visszaküldeni.

A német ellenállás

Berlinből jelentik: Ebert birodalmi elnök ma
rendeletet bocsát ki, amely szerint tíz évtől élet-
fogytig terjedhető fegyházzal büntetik mindazokat,
akik a német területre betört idegen hatalomnak
mint kém gazdasági, vagy politikai szolgálatot
tettek, vagy idegen kémeket rejtegetnek. Ezekkel
szemben a szabadságvesztésen kívül ötszázmillió
márka pénzbüntetés is alkalmazható, különös
esetekben pedig vagyoneklkobzás. A vétkesek fölött
a birodalmi főtörvényszék ítélkezik.

A berlini bankok elhatározták, hogy idege-
nektől nem fogadnak el beváltásra francia és belga
bankjegyeket, devizákra pedig nem adnak előlegeket.
Azt hiszik, hogy valamennyi német bank hozzájárul
a berlini bankok határozatához. A diákegyesületek
elhatározták, hogy külön sajtószervezetet létesítenek
a külföldi propaganda érdekében.

ÉNÉL CLUJ,
Telefon 459

en e szakmába
akát legujabb
int pontosan
Szolid árak!

של פדה
1453

telefon 11-60

ott gépeket
eszközöl:
Cluj
Telefon 919

lgozása

ló-utca 3.
12-12, 1369

el hívja
ár Cluj.

vics Mór

el
hol
ap-
k,
ét.

ár rt.

työrgy-u.) 5.

gyár

nlegesség

1428

aphatók!

Lloyd George a jóvátételről

Londonból jelentik: Lloyd George, az angol felsőházi szabadelvű ellenzék vezére Bristolban tartott beszédében kijelentette, hogy az angol nép többségének nézete szerint a jóvátételi kérdést a népszövetség oldhatja meg és más megoldásra nem is kerül sor. Ehhez azonban a francia kormány beleegyezése szükséges. Ebben a pillanatban a népszövetség közbenjárására irányuló kísérletei nemcsak kudarcot vallanak, hanem minden valószínűség szerint magát a népszövetséget is szétrobbantanák. Franciaországot minden alkalommal figyelmeztetni kell a jóvátételi kérdésnek a népszövetség által való megoldására. Franciaország két nagy gondját: a jóvátételi kérdést és biztonságának kérdését véglegesen csak a hatalmas népszövetség oldhatja meg.

Mivel az intervenció most lehetetlen, az angol kormánynak ki kell fejeznie Franciaországgal szemben azt a nézetét, hogy Franciaország akciója nem fogja a problémát megoldani, Angolország biztonsága összefügg Franciaország biztonságával.

Ha Anglia kikapcsolásával kontinentális blokk jönne létre, Angolország kényelmetlen és veszélyes helyzetbe kerülne. Németország ezen a csoporton kívül, vagy belül revanchera törekedne és új háborúra kerülne sor. A mostanihoz hasonló erőszakos akció révén Németországtól nem lehet készpénzt szerezni és ilyen akció végül oda fog vezetni, hogy Anglia kénytelen lesz Olaszországgal szövetségelni.

Nemzetközi bíróság elé idézték Németországot

Genf, március 5. Anglia, Franciaország, Olaszország és Japán panasszal fordult a hágai nemzetközi bírósághoz Németország ellen, miert a „Wimbleton” angol gőzös elől elzárta a kieli csatornát. A bíróság júniusban fogja tárgyalni ezt a kérdést. A világtörténelemben ez az első eset, amikor egy államot nemzetközi bíróság elé idéznek.

Amerika az angolok pártján

London, március 5. Poincaré francia miniszterelnök amerikai részről magánjellegű, de félre nem érthető irást kapott, amelyben Amerika bejelenti, hogy számára nem közbülső egy Anglia ellen irányuló mozgalom, mert ez veszélyeztetheti Anglia fizetési kötelezettségeinek teljesítését az Unióval szemben.

A jiddis népdal

Irta Giszkalay János

Ha valaha is igaz volt az a megállapítás, hogy valamely nyelv intenzív életének egyik fokmérője az, mennyire teremnek benne népdalok, akkor talán a jiddis nyelv az élő nyelvek legelőbbike. Aligha van az európai kultúrnyelvek között még egy, mely a népdalok olyan tömegét termelte volna ki, mint éppen a sokat ócsárolt, szépségeiben megérteni nem akart zsidó népnyelv. A zsidó sors nyomorúsága, a nagy zsidó tragédia, sajnos, csak a legutóbbi egy vagy két évtizedben engedett időt arra, hogy a hozzáértők a jiddis népdalok szakszerű összegyűjtéshez fogjanak. Ez is csak időről-időre, rendszertelenül történik. Hiszen azoknak az országoknak, legtöbbjében, melyekben a jiddis népdal valóban a zsidó nép száján él: Oroszországban, Lengyelországban, Ukrajnában és Románia egyes vidékein, alig mult el öt év, hogy a zsidóság újabb és újabb megrázkódtatásokon ne menne keresztül. Ilyenkor pedig a bensülött zsidóságnak, csak úgy mint a külföld zsidóinak, sajnos, súlyosabb és sürgősebb problémákkal kell foglalkozni, mint folklor-tanulmányokkal. Az eddig közzétett jiddis népdalgyűjtemények között a legjelentékenyebbek a Günzburg és Marek-féle gyűjtemény 376 jiddis népdallal (Pétervár 1901), a Cahán-féle gyűjtemény (Newyork, Varsó 1902), Chaje Fain és L. B. gyűjteménye (Vilna 1913) és N. Prilutzki gyűjteménye (Varsó 1914).

Ezeknek a gyűjteményeknek ezernél több

Akolozsvári polgármestert felfüggesztették állásától

Moga Aurél tanácsos vezeti a polgármesteri ügyeket. Beszélgetés Goma belügyi vezérinspektoral

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Dr. Pop Julián, Kolozsvár város polgármesterét, aki az impérium átvétele óta állott a városi ügyek élén és aki a város polgárságának minden rétege előtt közbecsülésnek örvendett, tegnap felfüggesztették állásától. A felfüggesztés előzményei ismeretesek. Két héttel azelőtt a parlamentben Banescu egyetemi professor a polgármestert szabálytalanságok elkövetésével vádolta, mire a belügyminiszter kormánybiztos küldött Kolozsvárra, Goma Pál közigazgatási vezérfelügyelő személyében, aki haladéktalanul megindította a vizsgálatot a városi adminisztráció ellen. A kolozsvári vizsgálatnál a minisztertanács március másodikán tartott ülésén foglalkozott és a 15346 szám alatti rendelettel dr. Pop Julián kolozsvári polgármestert állásától felfüggesztette. Elrendelte, hogy fizetésének csak felét folyósítsák és helyébe a polgármesteri teendőik elvégzésére delegátusként Moga Aurél pénzügyi tanácsost jelölte ki.

Az intézkedés sürgöny útján érkezett tegnap a prefekturára és Metes prefektus távollétében dr. Utelea subprefektus vette át a táviratot. A döntésről haladéktalanul értesítette a polgármestert. Popp Julián még a tegnapi gyorsvonattal Bukarestbe utazott.

A polgármesteri hivatal átadása ma délben történt dr. Utelea jelenlétében. A subprefektus a polgármesteri terembe kéréste a delegált polgármestert és az itthonlevő Tiplea, Bofa és Crainic tanácsosokat, akik előtt hivatalosan előadta a város vezetésében történt miniszteri intézkedést és arra kérte a jelenlevőket, hogy az ügyeket legjobb tudásuk és lelkiismeretük szerint vezessék tovább.

Mit mond a kormánybiztos?

Munkatársunknak módjában volt a váratlan fordulatról Goma Pál vezérinspektoral beszélgetést folytatni. A vezérinspektor a következőket mondotta:

— A magam részéről nem kívánok interjút adni, mert nem vagyok politikai minőségben itt, másrészt nem nyilatkozhatok érdemben addig, amíg részletes jelentést nem tettem a belügyminiszternek, — mondotta a kormánybiztos. Annyit azonban kijelenthetek, hogy a vizsgálat során

sajnálattreméltó szabálytalanságokat kellett tapasztalnom és ezért kértem néhány nap előtt a primár felfüggesztését. A helyettesítésre Moga Aurél tanácsos urat javasoltam és a miniszter így is intézkedett. Még néhány napig itt maradok, amíg a vizsgálatot befejezem.

Arra a kérdésre, vajon kihallgatták-e érdemben a polgármestert is, a miniszteri biztos ezt mondotta:

— Szóbeli kihallgatásokat folytattam a polgármester ural, azonfelül itt fekszem a város között két írásos deklaráció is.

A deklarációk egyike a város kenyérellátási szolgáló lisztszállítási tervre vonatkozik, amelyet a Coroana bankintézet finanszírozott volna. A másik az ipartelepnek juttatott telkekre vonatkozik, amelyeket a városi tanács a vád szerint olcsón és a város megkárosításával juttatott volna az érdekelteknek. Dr. Pop Julián a városfejlesztési törvényre való hivatkozással kívánta igazolni, hogy ebben az ügyben a törvény rendelkezései szerint járt el, semmiképpen sem önkényesen, mert a telkek árát egyes bizottság állapította meg, azonfelül minden telektügyet annak rendje szerint jóváhagyott a prefektus és felsőbb fokon a belügyi államtitkárság.

Goma Pál vezérfelügyelő a beszélgetés végén hangsúlyozta, hogy politikai szándék távol állt tőle. Huszvéves tisztviselői multja van és a vizsgálatban mint hivatalnok igyekezett mindig tárgyilagos lenni. Nem volt nap, hogy a polgármestertől felvilágosítást ne kért volna. Nagyon sajnálja, hogy így kellett referálnia. Tudja, hogy a primár rokonszenves és sokak előtt kedvelt egyéniség, de neki hivatalos feladatot kellett teljesítenie. Egyébként pedig a primárnak törvényes eszközei vannak a jogorvoslásra. Maga az új polgármester delegációt kapott ugyan, — mondotta a kormánybiztos — de valószínű, hogy ez a delegáció hosszabb ideig tart.

Az új polgármester

Az új polgármester 1922 július elseje óta áll a város szolgálatában. Amikor dr. Dandea Emil pénzügyi tanácsost marosvásárhelyi polgármesterré nevezték ki, Moga Aurélt delegálták a helyébe és azóta véglegesítették. Régi és avatott közigazgatási ember, aki azelőtt a belügyi államtitkárságban miniszteri tanácsosi minőségben a községi és városi ügyosztály vezetője volt. A rezort felosztásakor beosztották az erdélyi ügyek referenséül a belügyminisztériumba. Kolozsvárra való meghívásáig ott működött.

Az új polgármester kijelentette, hogy a

népdala szinte élő apológiaképpen mutatja be a zsidó köznépek kulturáját, jellemvonásait és hazudtolja meg azokat az általánossá vált hiedelmeket, melyek a zsidó nép alsóbb rétegeiről a nyugati kultúrember lelkébe idegződtek. Mert a széles néprétegek gondolkodását és jellemét, egyszóval a népgéniust semmi sem jellemzi jobban, mint a belőle fakadt népdalok. Hiszen a népdal nem az egyes individuum megnyilatkozása, hanem amint mondani szokták, a nép lelkéből fakad és ha például a magyar népdalköltészetben olyan tekintélyes helyet foglalnak el a Bogár Imréről és Rózsa Sándorról szóló nóták, akkor ennek bizonyára meg van a maga pszichológiai oka. A jiddis népdalból ezt a pszichológiai alapot, a néplélekre és kultúrára való következtetést annál biztosabban lehet vonni, minthogy a jiddisnépdal, a szó szoros értelmében a bölcsőtől a koporsóig, végig illusztrálja a zsidó népet minden megnyilatkozását. Már a bölcsőben ott hallja a zsidó gyermek számtalan változatban a félig bus, félig tréfás, de szövegében és dallamának alapmotívumaiban mindig jellegzetesen melankólikus és mindig egy csattanóju bölcsődalokat:

Jánkele jó gyerek ágya alatt
Fehér kis báránka hová szalad?
Báránka vásárra akarja menni
Mazsolát, mandulát akarja venni
Vásáros portékát jobbat tudunk mi,
Jánkele jó gyerek toiret fog tudni.

Ez az utolsó sor, hogy Jánkele toiret fog tudni, szinte stereotip módon ismétlődik és ott van minden jiddis bölcsődal végén. De ez a

folyton ismétlődő és a nyugateurópai fülnek talán szokatlan „bölcödalmotívum” tulajdonképpen semmi újat nem árul el a zsidó néplélekről. Az köztudomású dolog, hogy a zsidó nép az Irás népe, hogy a zsidó szülő legfőbb ideálja az, hogy gyermekéből tudóst neveljen és mi volna a gettóban élő zsidó szülőknek nagyobb büszkesége, minthogy gyermekük a tóratudásban híres és elismert szakember? Ilyen körülmények között csak természetes, hogy a zsidó anya már a bölcső fölött is a tanulásról, a tóratudásról énekel kicsiny fiának.

És ha a fiugyermeket már a bölcsője fölött dudolt altató dal és a jövőendő köteleességre figyelmezteti, a leánykának is eljövendő hivatásáról énekel. De mi az igaz zsidó lány hivatása? Mindenek előtt és mindenek fölött a család, az anyaság, a hűség és odaadó feleség szerepe. És amint Jánkele bölcsője fölött a tóratanulásról énekel a népdal, a leánygyermeket a szerelem és házasság kedves gyermeknótáival dudolja álomba a zsidó anya.

Drága, drága, mondj nekem éneket

Mit kíván kicsi lány?

Mit kíván kicsi lány?

Ruhát, kicsi lány, azt kell ugye venni

El kell hát a szabóhoz menni.

— Nem anya nem,

Nem erre vár szívem,

Nem értesz te engem,

Bossz anyácska vagy te.

Drága, drága, mondj nekem éneket

Mit kíván kíván kicsi lány?

Mit kíván kíván kicsi lány?

váratlan fordulat őt is nagyon meglepte és a nagy felelősséggel járó hivatalt csak kötelességérzetből vállalja. A választás azért esett rá, mert ő a legidősebb és rangban első tanácsosa a városnak.

Az új polgármester személyére nézve egyelőre csak találgatások vannak. Egy ezredes ki-

nevezéséről beszélnek és egy kolozsvári ügyvédéről; minthogy azonban a válság hosszúnak ígérkezik, nem valószínű, hogy Moga, aki politikailag teljesen indifferens és közigazgatási szakember, kapja meg a polgármesteri állásra való véglegesítést.

Technikai obstrukcióra készül az ellenzék

A megegyezés visszhangja. Mi lesz a mai parlamenttel az alkotmány megszavazása után. Mit kívánnak a bolgárok

— Az Új Kelet tudósítójától —

A parasztpárt és a nemzeti párt megegyezését az ellenzéki politikai közvélemény olyan ténynek tartja, amely alkalmas a Bratianu-kormány megbuktatására. Az „Adeverul“ a vezérei helyén felhívást intéz a két párthoz, figyelmezteti, hogy az ország haladó polgársága sokat vár az új politikai szövetségtől, mert a két párt ereje alkalmas a kormány megdöntésére.

Kész az egyezmény, — írja az „Adeverul“ de a taktikai eszközökről még tárgyalnak. Mi a parasztpárt javaslata mellett foglalunk állást, helyesnek tartjuk mi is, ha mindkét párt visszatér a parlamentbe. A nemzeti párt nem lesz következtelen: csak elvi irányváltoztatás jelent inkonzekven- ciát, a taktikai eszközök megválogatását mindig a napi helyzet diktálja. A nemzeti párt kivonulása a parlamentből taktikai lépés volt, a visszatérés is az. Hiszünk, hogy az új alakulás közeledésére bírja a többi ellenzéki csoportokat is, de ha ez nem is történik meg, a két párt megbuktatja a kormányt, vagy legalább is megakadályozhatja, hogy az alkotmány ügyét családian intézzék el.

Akik ismerik az „Adeverul“ és a nemzeti párt viszonyát, ezekből a sorokból biztosra veszik, hogy Maniuc valóban visszatérnek a parlamentbe. A „Lupta“ „Megindul a kormánybuktató akció“ címen számol be a megegyezésről és közli a megegyezés alapját képező írásba foglalt négy pontot. A megegyezés szövege ez:

1. Az egyezmény célja a liberális kormány ama kísérletének támadása és megállításása, hogy a jelenlegi törvényhozó testületekkel új alkotmányt kényszerítsen rá az országra, továbbá a jelenlegi kormány megbuktatása.

2. Az egységes akció biztosítása végett a nemzeti párt elnöke és a parasztpárt két delegátusa fogják a közös cselekvést vezetni és a harci taktikát az akció egységessége végett kitűzni. Ők vannak kötelezve mindkét párt választmányát folyton tájékoztatni valamennyi határozatukról és akciójukról.

Cipőt, kicsi lány, azt kell ugye venni,
El kell hát a cipészhez menni.
— Nem anya nem,
Nem erre vár szívem,
Nem értesz te engem,
Rossz anyácska vagy te.

Drága, drága, mondj nekem éneket
Mit kíván kicsi lány?
Mit kíván kicsi lány?
Jegyes, kicsi lány, azt kéne szeretni
El kell hát a sadchenhoz menni.
— Ugy, ugy, igen,
Csak erre vár szívem,
Megértesz már engem,
Jó anyácska vagy te.

Érdekes, hogy a sadchen (a zsidó házasságközvetítő) csak az ilyen félig tréfás gyermek- és bölcsődalokban fordul elő. A szerelmi népdalok (pedig annint még látni fogjuk, ezek tetemes részét adják a jiddis népköltészetnek) szinte soha sem említik, vagy ha igen, akkor is csunya, gyűlöletes beállításban. Fontos népszociológiai adat ez. Nem kevésbé jellemző mint az, hogy már az altató nétdák is a jövőendő üdvözlésről énekelnek a bölcső felett.

Es jó az hogy már a bölcsődalok is az élet kötelességeire figyelmeztetik a zsidó gyermeket. Mert a gettó zsidó gyermekének, különösen a fiúgyermekének, tulajdonképpen nincs is gyermeksége. Szülei három éves korában már a chederbe, a zsidó népiskolába küldik, ahol az apró és a mi fogalmaink szerint még kisdédóvába se való gyereket olvasásra és írásra tanítják.

(Folytatjuk)

3. Mindkét párt továbbra sem ismeri el a parlamenti választások és a jelenlegi törvényhozó testületek törvényességét, különösen azt, hogy az alkotmányt megszavazzák, mivel jogilag összes határozataik semmisek.

4. Mindkét párt igyekezni fog más pártok és csoportok csatlakozását is megnyerni ehhez az egyezményhez. Ugy a tárgyalások, mint az egyezménykötések mindkét párt hozzájárulásával történhetnek.

A közös akciót irányító hármash bizottság tagjai: Maniu Gyula, Lupu és Mihalache.

A liberálisok

Az egyezmény nyomán — írja a „Lupta“ — a politikai feszültség enyhült és a liberálisok körében mély aggodalom támadt. Az ellenzék együttes akciója, akár a parlamentben, akár a parlamenten kívül folytatják le, meggyőzi a közvéleményt az alkotmányreform katasztrófális voltáról. Ha a parlamentben folyik le a harc, az obstrukció megakadályozhatja a többség munkáját. Ha az ellenzék erőszakkal távolítja el a nemzetgyűléstől, ez szemléltetővé fogja tenni, hogy az új alkotmány nem az egész román nép akarata.

A liberális „Viitorul“ erős támadást intéz a szövetség ellen és ezeket írja:

Meg van a szövetség, amely le akarja rombolni azt, amit a kormány épített. Ismerjük nemcsak a megegyezés négy pontját, de ismerjük az eszközöket is, amelyekkel küzdeni akarnak. Eszerint a nemzeti párt is bejön a nemzetgyűlésre, renitenskedik és miután a kormány kénytelen lesz erőlyesen fellépni a munka érdekében, kivonul az utcára a caranistákkal együtt. De a kormány meg fogja találni a megfelelő elleneszközöket.

A „Patria“ ehhez az értesüléshez azt jegyzi meg, hogy senki nem ismerheti a szövetség taktikai elhatározásait, de megállapítja, hogy „amit az ország egész lakossága helyesel, azt természetesen a „Viitorul“ elítéli.“

Milyen lesz az obstrukció?

Értesülésünk szerint a szövetség két pártban majdnem egyhangulag az a vélemény, amennyiben a nemzeti párt visszatér a parlamentbe, az alkotmányreform megszavazását olyképen kell megakadályozni, hogy a javaslat vitájában mégse vegyenek részt. Mert ha részt vennének, ez a nemzetgyűlés törvényes voltának elismerését jelentené. Ennélfogva több technikai eszközt használna fel a szövetség nyolevan képviselő, ami természetesen erős ellenakciót fog provokálni és a parlamenti tárgyalások igen viharosak lesznek. A technikai obstrukcióval szemben a miniszterelnöknek az álláspontja ismeretes: erőszak ellen erőszakot fog alkalmazni és hogy az ellenzék karhatalommal fogják eltávolítani a nemzetgyűléstől. Ha azt határozná a hármas tanács, hogy a parasztpárt is hagyja el a parlamentet, népgyűléseket, utcai tüntetéseket rendeznek, falragaszokon és röpiratokon harcot indítanak a kormány ellen.

Az obstrukció a minisztertanács előtt

Ma délelőtt minisztertanács volt, amely elhatározta, hogy a délutáni parlamenti ülés elé terjeszti az alkotmányreformról szóló bizottsági jelentést. A reform általános vitája csütörtökön vagy pénteken fog megkezdődni. A minisztertanács azután az esetleges obstrukció elleni intézkedésekről tárgyalt és elhatározta, utasítja a kvestorokat, hogy az obstruáló képviselőket minden egyes botrány alkalmával haladéktalanul a fegyelmi bizottság elé állítsa, amely még aznap ítélni fog az obstruáló képviselők felett és a parlament további üléseiről kizárja.

Dolgozhat-e tovább a mai parlament?

Ezt a kérdést az alkotmányozó bizottság utolsó ülésén Săssu kereskedelemügyi miniszter vetette fel, akit Orovenau, a romanai kerület képviselője ti-

gyelmeztetett erre az érdekes kérdésre. Az alkotmánymegszavazás után ugyanis ez a helyzet: A nemzetgyűlés befejezte misszióját, tehát feloszlik. A parlamentnek az alkotmány szerint más az összetétele, ha helyén marad, a régi alkotmány alapján dolgozik tovább. Lesz tehát új alkotmány, amelyet megszavaztak, de nem alkalmaznak és lesz régi alkotmány, amely már nem érvényes, de alkalmaznak. A kérdés felvetésekor Dissescu azt felelte:

— Ez királyi előjog. Ha a király akarja, a parlament továbbra is együtt marad.

A miniszterelnököt azonban nem elégitette ki a felelet és azt indítványozta: vegyenek fel egy átmeneti szakaszt az új alkotmányba, amely külön ennek a parlamentnek a sorsával foglalkozék és pedig olyanformán, hogy a parlament maradjon együtt az új választójogi törvény elkészítéséig. Az indítványt a bizottság elfogadta. Vannak azonban, akik azt hiszik, hogy a király nem járul hozzá ehhez a szakaszhoz és feloszlítja a parlamentet az alkotmány megszavazása után.

A kisebbségek jogai

Az „Echo de Bulgarie“, a szófiai kormány felhivatalosa foglalkozik a román alkotmány kérdésével és ezeket írja:

— Nem akarunk a szomszédállam belügyeibe avatkozni, hiszen békés viszonyt akarunk, de éppen a békés jóviszony szempontjából szükséges, hogy a romániai bolgárok jogait is biztosítsa ez az alkotmány. Nem gondolunk lehetetlen követelésekre, csak azt kívánjuk, hogy a dobudzsai bolgárok szabadon élhessenek anyanyelvükkel. Ez semmiben nem fogja meggátolni, hogy jó román állampolgárokká legyenek, sőt nagyban hozzájárul ahhoz.

A parlament ülése

Bukarest, márc. 5. A kamara mai ülését délután 4 órakor nyitotta meg Orleanu elnök. A kormány tagjai Inculetz kivételével mind jelen vannak. Az ellenzék részéről Jorga és az averescanusok jelentek meg, a parasztpárt és az erdélyiek távol vannak. Az első felszólaló Gheorgescu, aki a bírák fizetésemelését sürgeti.

A szenátus ülésén Disescu benyújtotta az alkotmányreformról szóló bizottsági jelentést, azután az ülést azonnal berekesztették.

Bratianu Vintila pénzügyminiszter március közepén terjeszti a parlament elé az új költségvetési törvényjavaslatot.

Bukarest, március 5. A „Lupta“ értesülése szerint az ellenzék csütörtökön fog bevonulni a parlamentbe, hogy megkezdje a harcot az alkotmányreform ellen.

A magyarigeni választás

Az „Adeverul“ jelentése szerint a magyarigeni kerület parasztsága kérvényt intézett a királyhoz a legutolsó választáson történtek miatt. A kérvényt a kerület választóinak többsége aláírta és benne kijelenti, hogy az eszközzel kész igazolni, hogy a nemzet ipárt jelöltjére szavazott. A kérvényt a parasztpárt egy nagy küldöttsége fogja átnyújtani a királynak.

A

BOGSZA

likőrgyárban (BOGNÁR ÉS SZÁNTÓ) Calea Regele Ferdinand (v. Ferenc József-ut) 70. sz.

Hétköznap naponta frissen hámozott narancs kapható páronként : lei 50 baniért 1405

Mi van az új ügyvédi törvényben

Irta dr. Kepes Imre

A Monitor 10. évfolyam febr. 23-iki száma tizenegy fejezetből és százhuszonhárom szakaszból álló törvény szövegét tette közzé „Törvény az ügyvédi kar szervezéséről és egységesítéséről” címen. Ezzel Nagyrománia első egységesítő törvényét hirdették ki. Az új törvény olyan általános érdekű és annyi újítást visz be jogi világunkba, hogy közérdekű főbb elveinek elismertetése.

A törvény első fejezete az ügyvédségre bocsáthatás és az ügyvédi gyakorlat feltételeiről szól. Mindjárt az első szakasz nevezetes reformmal köszönt be: a női ügyvédek intézményével. Kimondja ugyanis, hogy az ügyvédi foglalkozást ezentúl nemre való különbség nélkül gyakorolhatják azok a 24 évet betöltött román állampolgárok, akik jogi doktorok, vagy a jogi szakot elvégezték, ha az előírt gyakorlati évek után ügyvédi vizsgát tettek. A 4-ik szakasz szerint a női ügyvédek a jogukat megtartják, ha férjhez mennek, férjük külön engedélye nélkül is.

Ugyanez a fejezet felsorolja azokat az eseteket is, amelyek az ügyvédi hivatással összeférhetetlenek és amelyek méltatlanná teszik az ügyvédet hivatása teljesítésére. Ügyvéd ezek szerint nem lehet az, aki csödbe került vagy az, akit büntették vagy a felsorolt vétségek miatt elítéltek. Összeférhetetlen az ügyvédséggel az annak méltóságát és függetlenségét érintő minden foglalkozás. Így ügyvéd nem lehet egyszerűen kereskedő, sem közvetlenül sem közvetítésművelő útján, nem lehet tényleges katoná, közjegyző, pap, tanár — jogtanárokat kivéve — és a választási és parlamenti tisztségeket kivéve nem viselhet semmi olyan hivatalt, melyet állam, megye vagy község díjaz. Nem összeférhetetlen azonban az ezeknél viselt jogtanácsosi állás, sem az állami és magánintézeteknél betöltött igazgatósági tagság.

A második fejezet az ügyvédjelöltösködéssel és az egész ország területére kötelezővé teszi Erdélyben érvényes három éves tényleges gyakorlat és kötelező vizsga rendszerét. Az ügyvédjelöltek csak első fokozatban tárgyalhatnak, ott is csak olyan ügyekben, melyek megfelelhetnek. A törvény 120-ik szakasza azonban megengedi, hogy a jelenlegi jelöltek még az eddigi törvények szerint működjenek. Az új törvénynek ez az indokolatlanul szigorú intézkedése máris a szakkörök éles ellenzését váltotta ki. De nem csak ennél a pontnál, egyebütt is sok kiegészítésre és törlésre szorul az új törvény.

Ügyvédvizsgáló bizottság négy fog egyszerre működni: Bukarestben, Kolozsváron, Csernovitzban és Jasiban egyenként öt taggal. A bizottság tagjai: egy egyetemi tanár, két táblabíró és két ügyvéd. Vizsgálatokat évente kétszer, januárban és júliusban fognak tartani, ami súlyosan hátrányos a jelöltekre, akik eddig július és augusztus kivételével bármelyik hónapban vizsgázhattak.

Ha a jelölt az ügyvédi vizsgát sikeresen letette, az ügyvédek lajstromába való felvételi kérvényét tíz napra kifüggesztik az ügyvédi kamaránál. Ez idő alatt kellő indokolással bárki kifogást emelhet felvétele ellen. Csak ezután kerülhet a sor bejegyzésre. Az ügyvédi oklevelet ezentúl Bukarestben az Ügyvédi Kamarák Szövetsége adja ki az elnök aláírásával. Az oklevelet az illetékes helyi kamara elnöke ellenjegyzí. Az új ügyvédnek gyakorlata megkezdése előtt a törvényszék, táblai székhelyeken a Tábla egész bírói karának jelenlétében a következő esküt kell letennie:

„Esküszöm, hogy hű leszek a királyhoz, szentül megtartom az ország alkotmányát és törvényeit és ügyvédi hivatásomat becsülettel és lelkiismerettel fogom gyakorolni.”

Kiseb érdekű szakaszok után, melyek az ügyvédek nyilvántartásával, átköltözésével stb. foglalkoznak, következik az egész törvény legjelentősebb, nem ügyvédekre is nagyérdékű negyedik fejezete, mely az ügyvédek jogairól szól.

Mindjárt a fejezetet bevezető 35-ik szakasz leszögezi, hogy csak ügyvéd jogosult másokat hatóságoknál, polgári, katonai, közigazgatási, pénzügyi,

választott bírósági, fegyelmi vagy bármely más természetű bírósági fórumoknál képviselni. Egyszerű aláírás által adott meghatalmazás, melyet az ügyvéd ellenjegyez, minden külön megjelölés nélkül is feljogosítja az ügyvédet mindennemű bírósági vagy bíróságon kívüli eljárásra. Irástudatlanoknak írásbeli meghatalmazás nélkül is végezhet eljárásokat, amennyiben azok a megbízóra hasznosak. Ezt a jogot az eddig érvényes magyar ügyvédi rendtartás ilyen formában nem engedélyezte. Kétségtelenül a kellelénél nagyobb jogot juttat az ügyvédeknek éppen az analfabétákkal szemben, kik legkevésbé tudják ellenőrizni, hogy tényleg mennyiben hasznos számukra az ügyvéd eljárása.

A 37-ik szakasz közjegyzői ügy- és jogkörrel

rubazza fel azokat az ügyvédeket, kik nem közjegyzői székhelyen működnek. E helyeken, ha csak az ügyfél nem jogi doktor vagy jogvégzett, vagy ha az általa kiállított okirat nem feleségére, felvagy lemondásra vonatkozik, az okiratot ügyvédnek kell kiállítania. Az ügyvéd által aláírt okiratot ugy kell tekinteni, mintha az egészet ő írta volna. Nem kötelező ez a népbankok és népszövetkezetek működésében előforduló iratokra. E szakasz, mivel az ügyvédek szinte kizárólag járásbírói és közjegyzői székhelyen működnek, nem tűnik fel — minden kedvezményes volta ellen sem — tulajdonságosnak. De éppen e szakasz a falusi ügyvédség kifejlődésére és ezzel egyszersmind a közjegyzői jogvédelem alapos megcsappanására vezethet.

Tovább tart az egyetemi harc

Megzavart diáktüntetés Bukarestben

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Az ország nemesen gondolkodó intellektuális reménye nem vált valóra. Hasztalan volt Jorga és Simionescu professzor intelme, a diákság még mindig mereven kitart követelése mellett, amelyről a legilletékesebb tényezők megállapították, hogy idegen befolyások hatása alatt ütötte fel a fejét Romániában. Fájdalmas rezignációval kell megállapítanunk, hogy még hosszabb ideig fog eltartani, amíg az egyetemekre visszatér a béke és megkezdődhetik a komoly tudományos munka. A fővárosi egyetemi hallgatók a vidéki delegátusokkal együtt tegnap nagygyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a mai napon kezdődő gyakorlati munkálatokon és szigorlatokon résztvesznek, azonban a zsidókat nem bocsátják be. Ha fegyveres erő lépne közbe és megakadályozza a

zsidók kizárását, akkor a román hallgatók elhagyják az egyetemi épületeket és újabb tanácskozásra ülnek össze.

Nagyobb beszédet tartott Cretzu diákvész, aki Bukarestben néhány napig le volt tartóztatva és árulással vádolta azokat a tanárokat, akik a diákságot felbuztatták, most pedig cserbenhagyják.

Antonescu Emanuel egyetemi tanár ma felhívást intézett a diáksághoz, hagyjon fel a hiábavaló agitációval, mert Romániában nem lesz kormány, amely a numerusz klauzuzst bevezesse.

A fővárosi diákok ma tüntetést akartak rendezni a Károly-alap épülete előtt, azonban a csendőrség szétszórta őket.

„Törökország a törököké“

Ellenszerződés a lausannei határozatokra

— Az Uj Kelet tudósítójától —

London, március 5. A Daily Telegraph keletéről érkezett jelentések alapján a következőket írja: Megváltozott az optimizmus, amely az angol politikai köröket eddig eltöltötte. Most már világos lett Anglia előtt, hogy az angorai kormány a szélsőséges pártok nyomása alatt nem csekély módosításokat, hanem valószínűs ellen szerződést dolgozott ki, amely lényegesen eltér a lausannei tervzettől. Valószínű, hogy a törökök, ha az új szerződést a szövetségesek elé terjesztik, azt fogják követelni, hogy vagy beleegyező választ kapjanak, vagy pedig határozott időre új konferenciát hívjanak össze. A lap szerint az angol minisztertanács rövidesen összeül, hogy az új helyzetből következő magatartásáról határozzon. Politikai körökben felmerült az a kérdés, érdemes e további áldozatokat is hozni az antant egységes frontjának látszatáért.

Szmirna, március 5. Ma fejezték be a

török nemzeti gazdasági kongresszust, amelyen a következő paktumot fogadták el:

A törökök barátai mindazoknak az országoknak, amelyek kifejezetten nem ellenségesek Törökország iránt. Törökországban semmilyen intézmény nem létesíthető, amelynek hivatalos nyelve nem a török és amely nem veti alá magát a török törvényeknek. Törökország minden külföldi monopóliumot ellenez. Törökország a törököké.

Konstantinápoly, március 5. Diplomáciai körökben a hangulat optimista. Remélik, hogy az angorai nemzetgyűlés mégis csak alá fogja írni a békeszerződést.

Harrington tábornok több ízben tárgyal Anan bejjel, Kemal konstantinápolyi megbízottjával, aki azon véleményének adott kifejezést, hogy Izmed pasa meg fogja törni az ellenzék ellenállását és felhatalmazást kap a béke aláírására. (Rador.)

— Bulgáriában kormányválság van.

Szófiából jelentik: Boris király ma kihallgatáson fogadta az ellenzéki blokkvezetőit, akik egy koalíciós kormány kinevezésének szükségességét tárták fel előtte. A kihallgatás Sztambulinszky miniszterelnök beleegyezésével történt.

— Magyar-osztrák gazdasági tárgyalások. Budapestről jelentik: Hétfőn kezdődtek meg Bécsben az osztrák-magyar pénzügyi tárgyalások.

Még sehol és soha

nem voltak kaphatók
készen olyan kitűnő

öltönyök,

felöltők,

fiuruhák,

1493

mint most

KATZ és MENDEL

cégnél Cluj, Főter 10. szám.

Szövetek nagy választékban.

Mégis csak CZINK fest, tisztít vegyileg legszebben, legolcsóbban Cluj

HIREK

— Az igazságügyminiszter balesete. Bukarestből jelentik: Florescu igazságügyminiszter autómobilja tegnap délután összeütközött egy másik autóval. A miniszter arcán könnyebb zúzódásokat szenvedett.

— A porosz miniszterelnököt nem engedik Kölnbe. Londonból jelentik: A porosz miniszterelnök meg akarta látogatni az angol zónában lévő Köln, de a berlini brit nagykövet idejében értesítette a német kormányt, hogy ez az utazás az angol kormány szempontjából nem kívánatos. Ezért a miniszterelnök elállt tervétől.

— Gyilkosság—önvédelemből. Budapestről jelentik: Szombaton este dr. Jankovics Sándor budapesti ügyvéd jelentkezett a Zrinyi-utcai főkapitányságon és elmondotta, hogy félórával azelőtt agyonlőtte a házában lakó Török Károly korcsmáros. Az ügyvéd elsején felmondott Török Károlynak, aki emiatt többször azzal fenyegette meg Jankovicsot, hogy bosszút fog állani. Szombaton, amikor Jankovics felesével együtt elment hauról, a korcsmáros utánuk kiáltott, hogy visszajön-e még. Az ügyvéd igennel felelt. Egy órával később Jankovics tényleg vissza tért házába. A korcsmáros éppen akkor egy kalapáccsal betörte az ügyvéd udvari lakásának ablakát és azon keresztül beakart ugri a lakásába. Amikor Jankovics ezt észlelte, revolveréből többször rálőtt Törökre, aki holtan rogyott össze. Kihallgatásakor dr. Jankovics azzal védekezett, hogy a fegyverét jogosönvédelemből használta. Ezt a ház lakójának tanuvallomása igazolta. Ezért a rendőrség szabadlábra helyezte az ügyvédet.

— Törökországban kötelező a nősülés. Konstantinápolyból jelentik: A török parlament vallásügyi bizottsága hozzájárult ahhoz a törvényjavaslathoz, amely valamennyi nőtlen törökre kötelezővé teszi a nősülést.

— Visszaélések a Zsidó Nemzeti Szövetség levélpapíroival. Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség központi irodája ismételen kapott értesítéseket Erdély és Bánát különböző városaiból arról, hogy a központi iroda levélpapírjára írott ajánlólevelekkel könyvtárosok és mások háznak és pénzeket gyűjtöttek. A Zsidó Nemzeti Szövetség ezért nyomatékosan felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a rombolások alkalmával sok levélpapír tűnt el a Szövetség irodájából és így az ajánlólevelekért az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség csak abban az esetben vállalhat felelősséget, ha azokon a központi iroda héber-, román- és magyar nyelvű pecsétje is rajta van.

— Letartóztattak egy tolvajnőt. Veszedelmes tolvajnőt tett ártalmatlanná tegnap a kolozsvári rendőrség. A harmadik kerületi kapitányság letartóztatta Bonta Zsuzsanna kolozsborsai asszonyt, aki hónapokon át dézsmálta Kolozsvár házait anélkül, hogy nyomára jöttek volna. A véletlen mégis rendőrkézre jutatta s most már az ügyészségi fogházban várja, hogy a bíróság hatrendbeli betöréses-lopás miatt ítélkezék fölötte. Az első főljelentést Weisz Gyula, a Hirsch Ödön-féle szeszgyár pénztárnoka tette a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki ugyszólván a házbeli szemelátára a ház padlására ment és körülbelül tízezer lei értékű fehérneműt lopott el onnan. A detektívek kihallgatták a cselédséget, amely egyöntetűen azt vallotta, hogy egy falusi asszony járt a betörés napján a házban és tojást kínált megvételre. A nyomozás eredménytelen maradt. Másnap újabb panasz érkezett a büntügyi osztályhoz. Halmos Gyula állatorvos és Rados Manó festékkereskedő jelentette, hogy Malom-utca 7. szám alatti lakásukban betörők jártak. Az állatorvostól nagyobb értékű edényt, Radostól pedig három ezer lei értékű fehérneműt loptak el. A helyszínen megejtett vizsgálat során kiderült, hogy a betörést pontosan úgy követették el, mint a Pap-utca 14. szám alatt. Nyilvánvaló lett, hogy a három betörést ugyanaz a tettes követte el, de kilitét a legszorgosabb kutatás mellett sem tudta megállapítani a rendőrség. A rejtélyes tolvaj gondoskodott róla, hogy állandó

Bécsi antiszemita megtámadtak egy zsidó mitinget

Tizenkét súlyos sebesült — Tömeges letartóztatások

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Bécs, március 5. Az osztrák reakciók az utóbbi hónapokban féktelen lázítást vittek végbe sajtójukban, gyűléseiken és utcai tüntetéseken. A zsidóság vezetői nem nézhették ölbetett kezekkel az antiszemita garázdálkodásokat és tiltakozásul szombat délután három órára a Rathaua gyülestermébe mitinget hívtak össze. Az egybehívók — dr. Friedmann, a bécsi hitközség alelnöke, dr. Salit Róbert, Stricker műszaki főtanácsos, dr. Erlich, dr. Plaschkes és dr. Pollák-Parnau városi bizottsági tagok — felhívásukban hangsúlyozták, hogy a zsidalmakra nem zsidalmakkal, a lázításra nem lázítással akarnak felelni. „Férfias méltósággal akarjuk tudtára adni a közvéleménynek és a kormánynak követelésünket. Követeljük a törvényellenes zsidó polgárság számára elviselhetetlen és az államdekekre veszélyes lázítások beszüntetését.”

A gyűlésre hatalmas zsidó tömegek vonultak fel Bécs minden részéből a városháza nagytermébe, ahol az egybehívók kemény, önértékes szavakkal

munkát és fejtörést okozzon a rendőrségnek. Néhány nappal később Imre Lajos divatárkereskedő Széchenyi-tér 23. számú lakásába hatolt be és nyolcezer lei értékű ruhát és fehérneműt vitt magával. Majd jött a feljelentés Lengyel Mór vörömezei fő-tisztviselőtől, hogy Honvéd-utca 13. szám alatti lakásáról tizenöt ezer lei értékű fehérneműt loptak el. A sorozatos betörések elkövetője után a rendőrség fokozottabb eréllyel indította meg a nyomozást, amelynek az lett az eredménye, hogy az őszeren elfogták Bonta Zsuzsannát. Az asszony éppen az aznap lopott holmit akarta eladni, amelyet Glanc Jakab férfiszabó Mikó-utca 8. szám alatti lakásáról vitt el. Érdekes, hogy Glancék csak a detektívtől tudták meg, hogy tolvaj járt náluk. Bonta Zsuzsannát valatára fogták, rövid tagadás után beismerte, hogy valamennyi panaszosnál ő járt. Sőt másutt is megpróbálkozott. Rendes trükkje az volt, hogy kora reggel beállított a kiszemelt házba és ha észrevették, azzal vágta ki magát, hogy egy falujabelijét keresi, aki Kolozsváron szolgál. Kihallgatása után egy detektív kíséretében végigjárta azokat a házakat, ahová betört, majd az orgazdákhöz vezette el a detektívet és így a holmi nagyrésze megkerült. Csak Lengyel Mór ruhaneműje hiányzik. Az orgazdák között néhány tekintélyes kolozsvári család is szerepel, akiknek a nevét azonban a rendőrség nem közölte.

— N. Tessitóri Nóra előadóstélye. Vasárnap este tartotta meg N. Tessitóri Nóra ezidei első előadóstélyét a teológia-disztermében. Petőfi, Babits és Ady költeményeket mutatott be az előadóművészet tökéletes technikájával. Már a költemények összeválogatása is művészi teljesítmény volt, mert éppen azokat a verseket mutatta be, amelyekből a legtözebben ég ki a költő egyénisége. Tessitóri Nóra egészen modern felfogásban vitte a közönség elé a két modern: Ady és Babits és a mindig modern Petőfi verseit. Nem törekedett patetikus aláfestésekre, egyszerű volt, finom és mindig hatásos. Grandiózus a színezése és a hangulatkeltése. Műsorának utolsó száma: a székegy népballadák megmarkoló hatást ért el drámai túlfűtöttségével. Hatalmas sikere volt, minden költeményt sokáig megtapsolt a közönség. Ezen az estén mutatkozott be Ella Lynner Hofmar hárfaművész. A finom és légy hangszerezen klasszikus darabokat bravuros technikával hozott ki. Szép sikere volt. A közönség zsufolásig megtöltötte az előadó termet.

— A jugoszlávok bevonultak Susákba. Triesztből jelentik: A santamargheritai egyezmény ratifikálása következtében a jugoszlávok tegnap megkezdtek a susaki zóna megszállását, amelyet az olaszok előzőleg kiürítettek.

— Magyar nyelvű állami gimnáziumot kap Nagyvárad. Nagyvárad tudósítónk jelenti: Tegnap döntött a minisztertanács a nagyvárad premontrai gimnázium sorsa fölött. Anghelcsu közoktatásügyi miniszter táviratilag elrendelte, hogy Bocan tankerületi főigazgató a Gojdu-liceum mellett állítsa fel a magyar tannyelvű állami liceumot,

utasították vissza a kormánynak az utóbbi időben tanusított zsidóellenes magatartását és a reakciók általánosan ismétlődő kihívását. Mialatt benn a gyűlés folyt, a német nemzetipártiak a városháza előtti téren feleletül ellentüntetést rendeztek. A terem-ből kitóduló zsidók szembekerültek a hackenkreuzlerekkel. Már heves összettközésre került volna a sor, de még idejében a rendőrség lovas-csapatái a helyszínre értek és megszállták a városházát. Az épület körül kordont vontak, uehogy az antiszemita megrohanhassák a gyülesezőket. Egyideig nyugalom volt, az antiszemita azonban kis idő múltán rohamot intéztek a kordon ellen. A zsidók egy része kitódult a teremből, a két tábor között nagy verekedés támadt, amelynek során fegyverlövés is előrdültek. Sokan megsebesültek, tizenkét embert a mentők súlyos sebesültekkel vittek a különböző kórházakba. A rendőrség kilencvenhat embert letartóztatott.

amelynek magyar tanárait már ki is nevezte a miniszter. A miniszter rendelete a zsidó diákokat felhívja, hogy kérelmezzék a váradi zsidó liceumba való felvételüket.

— Budapestben az egész vasiparban kizárták a munkásokat. Budapestről jelentik: A kizárt vasiparban száma egyre növekszik. Hétfőn tizenöt kisebb autótüzemből zárták ki a munkásokat. Ezzel a kizárás a vasiparban csaknem teljes. Közvetítő tárgyalások megkezdésére még nem történt kísérlet. A faiparban egyre nagyobb arányokat ölt a kizárás, bár a közép- és kisiparosok jelentékeny része megegyezett munkásaival. A vasüzemből kizárt famunkások száma kétezer, a közép- és kisiparban háromszázkilencvenkettő.

— Maeterlinck kitérte a karját. Berlinből jelentik: Maurice Maeterlincket, aki most Nizzában tartózkodik, baleset érte. Seta közben elesett és balkarját eltörte.

— Mussolini a női jogok étén. Rómából jelentik: Mussolini elfogadta a női szavazati jogért küzdő nemzetközi szövetség elnöki tisztségét. A szövetség legközelebbi kongresszusa Rómában lesz.

* Figyelem a nagy vashid-sarokra. B. Markovits ékszerésznél lehet bevásárlásokat a legolcsóbban eszközölni. Drágaköveket, törtaranyat, platinát a legmagasabb árban vesz.

* Salon „Modelles Elegantes“ Mikó-utca 30. Eredeti modellruhák és kabátok állandó kiállítása. Kosztümök, köpenyek, estélyi és látogató ruhák. Rendelések mérték után a legpontosabb kivitelben.

* Legdivatosabb francia cipőket legolcsóbban készít Ordentlich Lajos Király-u. 18.

* A tavaszi futballbajnokságra sport-egyesületek legelőnyösebb beszerzési forrása Sugár & Co. sportáruháza Cluj, Calea Victoriei 5. (volt Kossuth Lajos-u.) Egyesületeknek, iskoláknak és viszonteladóknak kedvezményes ár.

* Robban a jókedv, mint a dinamit, ha az asztalon a pezsgő Szilágyi Favorit.

* Zürich árfolyamnál magasabb áron váltok be aranyat, ezüstöt, briliánst és platinát. Hilfmann ékszerész, Wesselényi-u. 12.

* Targu-Mureson (Marosvásárhelyen) az Uj Keletre előfizetni dr. Erdélyi „Ideal“ illatszer-tárában lehet.

Sport kötött-szövött Áruház

aradi kötő és kötött-szövöttgyár lerakata

Kötött kabátok, svetterek, kötött ruhák, harisnya és keztyű eredeti gyári árban o o o kapható o o o

CLUJ, Wesselényi-utca 16. sz

Rothmann Márton szabókellékek és Cluj, str. Maria (v. Mátyás kir.-utca) 2. s rövidáru raktára. Eladás nagyban és kicsinyben. Vidéki megrendeléseket postán eszköz

KÖZGAZDASÁG

Súlyos ellentétek a kolozsvári mészárosok szövetkezetében

A bőrértékesítő viharos közgyűlése

— Az Uj Kelet tudósítójától —

A kolozsvári mészárosmesterek másfél évvel ezelőtt az állatvágásokból kikerülő melléktermékek központi eladására „Kolozsvári Husiparosok Bőr- és egyéb Melléktermékeket értékesítő Szövetkezete” címen szindikátust alakítottak. A szövetkezet szép erkölcsi és anyagi eredménnyel dolgozott, legutóbb azonban belső válság bontotta meg egységét.

A Bőrértékesítő március 4-én délelőtt tartotta meg első évi rendes közgyűlését, újonnan épített helyiségében, a tagok élénk érdeklődése mellett. A közgyűlésen Réthy Károly elnökelt. Az igazgatóságnak az elmúlt üzleti év eredményéről szóló jelentése és a nyereség felosztására vonatkozó indítványa után a felügyelőbizottság tette meg jelentését.

A mérleg előterjesztése során Szigethy Gyula mészárosmester éles hangon támadja a szövetkezet vezetését és bejelenti, hogy a mérlegen szereplő felügyelőbizottsági tagsági aláírását semmisnek tekinti, mert a szövetkezet alapszabályellenes működést fejtett ki.

Szigethy támadására Rosenberger József, Balla

Béla (Nagyenyed), Losonczy Mihály, Keszeg Aladár (Bethlen), Winkler Mór és Ungár György bizalmukról biztosítják a vezetőséget és köszönetet mondanak fáradságos munkájáért. A szenvedélyes vita bezárása után szavazásra teszi fel a kérdést és a közgyűlés 78 szavazattal 18 ellenében *bizalmat és köszönetet szavaz a vezetőségnek* és elfogadja a 214.801 lei tiszta hasznot feltüntető mérleget.

A kandidálóbizottság javaslatára a következő új vezetőséget választották meg: Elnök Réthy Károly, aki a támadások miatt a tisztség elvállalására csak akkor volt hajlandó, midőn a közgyűlés tagjai már-már a szövetkezet felszámolását határozták el. *Igazgatósági tagok:* Kirkósa Gyula, Winkler Mór, Balogh József, Christea Tibor állategészségügyi főfelügyelő, Losonczy Miklós, Benkő Elek, Balla Béla (Nagyenyed) és Balázs Samu (Dés). *Felügyelőbizottság:* Doly János, Pál Márton, Feiner József és Guguján Miklós.

A közgyűlés végül köszönetet szavazott Pap Endre, Sikó Lajos és Kisfaludy Lajos szövetkezeti tisztviselőknél.

Javult a lei Párisban. A lei legutóbbi alacsony párisi kurzusa indokolt nyugtalanságot keltett Románia pénzügyi és közgazdasági életében. A devizatorvény életbeléptetése újabb veszéllyel fenyegette a leit Párisban. Ez az aggodalom — legalább is egyelőre — nem bizonyult indokoltnak, mert a lei a múlt heti alacsony árfolyamról hausse felé tendál és a március 5-iki, hétfői tőzsdezárlatkor 7.90-es párisi jegyzést ért el.

Valutapiac március 5-én. Bukarest. Valuta:
Márka 140—150, leva 110—115, török lira 120—130, angol font 1000—1010, francia frank 1310—1325, svájci frank 40—41, olasz lira 1000—1025, drachma 260—280, dinár 185—195, dollár 215—217, Napoleon 800—812, osztrák korona 30—35, magyar korona 7—7.50, cseh korona 610—630,

lengyel marka 60—70.

Zürich. Nyitás: Berlin 234, Newyork 533.25, London 2508.50, Páris 3237.50, Milánó 2562.50, Prága 15.80, Budapest 17.75, Belgrád 532.50, Bukarest —, Varsó 125, Bécs 74 hetnyolcad, Bécs bélyegzett —. **Zárlat:** Berlin 236, Newyork 534.50, London 2513, Páris 3250, Milánó 2562, Prága 15.85, Budapest 17 hetnyolcad, Belgrád 585, Bukarest 250, Varsó 120, Bécs 75 hetnyolcad, Bécs bélyegzett 75.

Berlin. Nyitás: Róma 1090, London 107.000, Newyork 22.750, Páris 1380, Zürich 4260, Prága 675.

Budapesti értéktőzsde: Nyitás: Salgó 104.000—107.000, Rima 15.150—15.500, Készén 3.600.000 Államvasut 45.500, Cukor 400.000—415.000, Olaj 17.000.

SPORT

Megkezdődött a tavaszi futbalszezon

Vasárnapi eredmények

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Március első vasárnapján hivatalosan kezdetét vette Erdélyben és a Bánátban a tavaszi futbalszezon. Az összes sportcentrumokban rendben és a közönség nagy érdeklődése mellett tartották meg a szezonnyitó mérkőzéseket.

Kolozsvárt a KMTE—CFR mérkőzés elmaradt, mert a vasutas csapat tagjai nem jelentek meg a pályán.

KAC—Universitatea 2:0 (1:0). A KAC biztosan győzött a több tartalékkal szereplő egyetemi csapat ellen. Schultz átadásából Major rugta az első gólt a 8. percben, a másodikikat szünet után a 7. percben Barabás lövése eredményezte. Bíró: Petrán Sándor.

Haggibbor—Victoria 2:1 (1:0). A Jakobit nélkülöző Haggibbor biztosan és megérdemelten

győzött az ifjúsági játékosokkal felfrissített Victoria-val szemben. A vezető gól a nagy intelligenciával és ésszerűen játszó Mózes érdeme, a második gólt **Bornstein** veszedelmes lövése juttatta a hálóba. A Victoria a Haggibbor védelem hibájából Megyeri révén jutott góljához. **Pollák** két szép oxfordjával aratott tetszést. A Victoria **Dóci** és **Mattauch** tünt ki. **Dr. Vatiánu Sabin** (Universitatea) szöv. bíró szigorúan megtorolt minden szabálysértést. Mindkét mérkőzés 2 x 30 percig tartott, botrányos jelleggel.

Nagyváradon az ősről elmaradt bajnoki mérkőzéseket tartották meg. A NAC Rónay (4) és Koch góljaival 5:0 (3:0) arányban győzte le a Nagykárolyi AC-ot. A Törökvs Ströck és Török (3) góljaival 4:0 (3:0) arányban verte le a Bihorult. A Makkabea 3:1 (1:1) arányban vereséget szenvedett az Egyetértéstől. Seres vezetőgólja után Morgenstern egyenlített. Micsinai két gólja azonban eldöntötte a mérkőzés sorsát.

Szatmáron a kapus nélkül játszó SzSE 1:0 arányú vereséget szenvedett a Törökvéstől.

Temesvárt a Kinizi 5:0 (5:0) arányban nyerte bajnoki mérkőzését az ESE csapatával szemben. A gólokat Schiller, Frech és Tänzer rugták. A másodosztályú bajnokságban a Kadima 2:2

(1:0) eldöntetlenül végzett a CFR-rel. A zsidó csapat góljait Fodor és Acél rugták.

Aradon az AMTE — védelmének hibájából — 2:1 (1:0) arányú szenzációs vereséget szenvedett a Gloria-CFR-től. Az AAC—TAC barátságos mérkőzés gól nélkül végződött. — A VSC—Olympia (volt Mikelakai TK) mérkőzés a bíró személye miatt felmerült ellentétek miatt elmaradt.

Budapesten nem játszottak az I-osztályú csapatok. Budapestről jelenti tudósítónk: Március 4-én a budapesti elsőosztályú csapatok nem mérköztek, mert a magyar válogatott csapat Genuában játszott, az FTC pedig külföldi turán van. A magyar válogatott csapat március 11-én Lausanneban Svájc válogatottja ellen játszik.

Magyarország—Olaszország válogatott 0:0. Gennából jelenti: Március 4-iki nemzetközi válogatott mérkőzés gól nélkül zajlott le.

Az eldöntetlen eredmény a magyar csatársor akcióképtelenségének következménye. A nehéz pályán erős küzdelmet vívott mindkét csapat. Míg a magyar védelem kitűnőt nyújtott. Molnár, Orth és Hirzer biztos helyzetben hibáztak. A védelemben kiemelkedett **Plattkó** kapus, aki ellen a KAC a hazaárulás vádját emelte. Az első félidőben a magyarok voltak fölényben, bár az olaszok fűgűbben mozogtak. A második félidőben az olaszok kerültek frontba.

Az FTC vereséget szenvedett Barcelonában. Az FTC turázó csapata március 3-án szombaton 2:0 arányú vereséget szenvedett Barcelonában az FC Barcelona világhírű csapatától.

Felelős szerkesztő: DR. MARTON ERNŐ

Kiadó: KADIMA R-T.

Bucuresti arany- és ezüstbevaltó

legmagasabb árakat fizet arany tárgyakért, törött arany és ezüst pénz-nemekért, gyémánt- és briliánsért! **Deák F.-u. 4. sz. 1477**

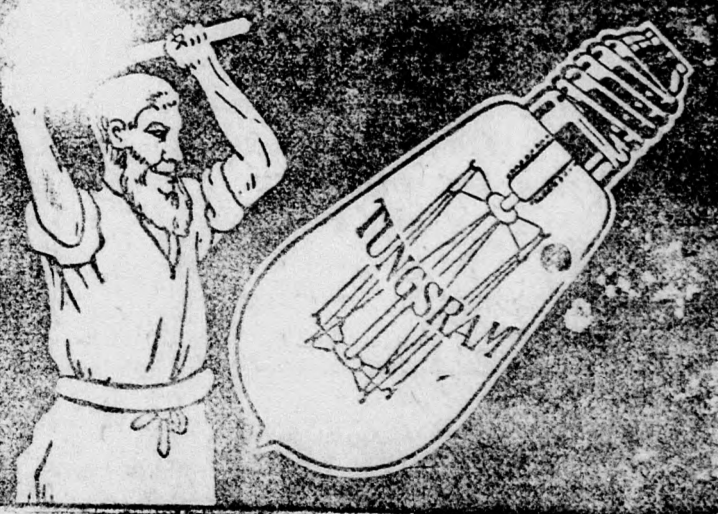
SZINHÁZ - MŰVÉSZET

Heti műsor:

Kedd d. u. 4 és fél-kor: Utazás a föld körül 80 nap alatt (I. rész.)
Kedd este 7 és fél-kor: R. U. R. (Ujdonság 4-edszer. Rendes helyárakkal. Napi bérlet 102 szám C.)
Szerda d. u. 4 és fél-kor: Utazás a föld körül 80 nap alatt. (I. rész.)
Szerda 7 és fél-kor: Cserebere. Operett-ujjdonság 7-edszer. Rendes helyárakkal. Bérlet-zúnetben.
Csütörtök d. u. 4 és fél-kor: Utazás a föld körül 80 nap alatt. (Második befejező rész.)
Csütörtök 7 és fél-kor: Hegyek alján. (Opera repris 3-adszor. Opera helyárakkal. Napi bérlet 102 szám A.)
Péntek d. u. 4 és fél-kor: Utazás a föld körül 80 nap alatt. (Második befejező rész.)
Péntek este 7 és fél-kor: Dupla vagy semmi. (Ujdonság, először. Première helyárakkal. Première bérlet 37. szám.)
Szombat d. u. 4 és fél-kor: Utazás a föld körül 80 nap alatt. (Utolsó filmelőadás.)
Szombat este 7 és fél-kor: Dupla vagy semmi. (Ujdonság 2-adszor. Rendes helyárak. Napi bérlet 104 szám. B.)
Szombat este 10-kor: I. Vonós négyes II. Kigyútt a igazság. III. Színésznépnel szolgálók. (Ujdonság, először. Première helyárakkal. A première bérlet helyeit hétfő déli 12 óráig tartja fenn a pénztár)
Vasárnap d. u. 3-kor: Rózsika lelkem. (Operett-ujjdonság 5-ödször. Olcsó helyárakkal.)
Vasárnap 7-kor: Vig özvegy. (Operett-repris. Uj szerep-ostással Sümegi Ölon föllépésével. Première helyárakkal. Napi bérlet 105 szám C.)
Vasárnap este 10 és fél-kor: I. Vonós négyes. II. Kigyútt az igazság. III. Színésznépnel szolgálók (Ujdonság 2-ödször. Rendes helyárakkal.)

TUNGSRAM

A LEGTARTÓSABB ÉGŐ TÖKELETES VILAGÍTÁS!
A LEGGAZDASÁGOSABB ÉGŐ

Kedd 19
Hétfő: Dupla helyára
* Közp. nagy előad.
Dupla
Dupla vagy vezető szerep szerzőjének, példátlan siker Pesten. Szikla mutató. Pé semmi-nek s nőzöt harsó szakavatott k Ferencz, aki e repét fogja já lengyel Vilá mi egyelő kétfőre van n
Hegyel
D'Albert. Je an-nak. Csü pompás ope egy az érde
zennél pály quo hitközs Pályáz okéletes bir Kiváná smerete is, tartandók.
Fizetés melyhez mé gitás és a s Pályáz igény, életk zett egyházi get csak a Pályáz dök be az e Fágára
Thierfeld hitk. titl
שע בוכ
אקציען
וי
ונג אל-לער
דך יידעשע
ישעריפטע
גם קארטע
דהנער אונד
ביליגסטע
לראנע
Csi
te
ra
és
:
égők
ERDÉLYRE
Cluj
1460 (vol
Alland
Megér
Vasárnap

Hétfő: Dupla vagy semmi. (Ujdonság, 3-adszor. Rendes helyarárral. Napi bérlet 106 szám A.)

* Központi télikertben minden este 9 órakor nagy előadás. 1425

A színházi iroda hírei:

Dupla vagy semmi. Baróti Erzséj játsza a Dupla vagy semmi című új finom francia vígjáték vezető szerepét, Charlotteot. A kékszakái 8-adik feleisége szerzőjének, Alfred Savoirnak ez a legújabb műve példátlan sikert aratott Párisban, Bécsben és Budapesten. Szikrázóan ötletes, fordulatos, szellemes és mulattató. Pénteken este lesz a premijere a Dupla vagy semmi-nek s bizonyos, hogy két és fél órán át fog a közönség harsogni a kacagástól. A rendezés munkáját szakavatott kezzel s nagy gondossággal végzi Táray Ferencz, aki egyúttal a darab egyik igen hálás szerepét fogja játszani. A második főrj parádés szerepében Lengyel Vilmost fogjuk láthatni. A Dupla vagy semmi egyelőre három estére, péntekre, szombatra és vasárnapra van műsorra tűzve.

Hegyek alján — harmadszor. Óriási sikere volt Albert Jenő grandizóus operájának, a Hegyek aljának. Csütörtökön este harmadszor fogják adni a pompás operát s ez iránt az előadás iránt is igen nagy az érdeklődés.

Rabbiállásra

Magyarországi pályázatot hirdet a fogarasi izr. status-quo hitközség.

Pályázóktól megkívánjuk a német nyelv oktatási birását és birását az államnyelvnek.

Kivánatos volna a magyar nyelv teljes ismerete is, miután magyar hitszónoklatok is tartandók.

Fizetés megegyezés tárgyát fogja képezni, melyhez még 4 szobás lakás, fűtés, villanyvilágítás és a szokásos mellékvédelem jár.

Pályázatokban megjelölendők: fizetési igény, életkor, családi állapot, valamint a végzett egyházi és világi tanulmányok. Utiköltséget csak a meghívottnak térítünk meg.

Pályázatok 1923 április hó 1-éig küldendők be az előjáróság címére.

Fogaras, 1923 március hó 1.

Thierfeld Mór hitk. titkár. 5234 Dr. Schul Albert hitk. elnök.

עָרֵשׁ רומאנישע יודישע פֿוֹבֿ דווקקער "קדימה" אקציען געועללשאפט קלוי

איבערנומט צור אנדערשטיג אללער נאטונג העברעאישע וויא אויך יודישע דווקקער פארטען ספרים ווערקע צייטשריפטען טאבעללען ווייזע עט פערלאבונגס קארטען האכצייטס איינלאדונגען אין שאהנער אונד עלעאנטער אויספירונג צו דען בילדינגסען פרייען.

אום בערארפס פאלע פערלאונג מאן אונזער אנדערשע

Csillárok

asztali és éjjeli szekrénylámpák a leg egyszerűbbtől legdiszesebb kivitelig nagy választékban állandóan raktáron, továbbá villany-vasalók és főzők, valamint az összes szerelési anyagok és minden feszültségre kicsinyben és nagyban eladása. !!

ERDÉLYRÉSZI CSILLÁRRAKTÁR Cluj-Kolozsvár, Calea Reg. Ferdinand 1469 (volt Wesselényi Miklós-u.) 11. szám.

Allandókiállítás

legújabb párisi, bécsi tavaszi és nyári női modellkabátokban

Diamantstein és Moskovics divatáruházában

Főpostával szemben Cal. Reg. Ferd. 25.

Megérkeztek !!

1468 Lloyd 1410 Tavaszi női kabátmodell ujdonságok!

Megérkeztek !!

Vasárnap délután divatkiállítás! Calea Regele Ferdinand 34

BAUMZWEIG

női és férfi konfekció üzletébe Uránia mozgóval szemben

Engros

Endefall

Karlsbadi porcellán edények, tábla-üveg.

Mindeféle poharak, demyonok, palackok,

lámpáruk bármilyen mennyiségben legelőnyösebben

AUSLÄNDER LAJOSNÁL

Cluj, Piata Mihailu Viteazul (Széchenyi-tér) 39. Telefon 954 1353

Zsák, Zsineg, Ponyva Havas Dezső Timișoara. 1374

ELSŐ NAGYSZEBENI KÓSER SZALÁMI, FÜSTÖLTTHUS ÉS KONZERVGYÁR

Kérjük tisztelt vevőinket, hogy további becses megbízásaikkal felkeressen szíveskedjenek. Naponként friss áru, melyeket azonnal a legolcsóbb áron szállítunk. Naponkénti postai és vasúti szétküldés!

Eredeti gyári árak!

Eredeti gyári árak!

„HELIOS“

kötött-szövött árugyár lerakata Cluj, Piata Unirii (Főter) 7.

Óriási választék kötött és szövött árukban, harisnyák és keztyűkben!

Zsák, Ponyva

Vétel! 1424 Eladás! Kölesönintézet javítómuhely saját cégjelzési berendezéssel Timisoara, II Piata Traian 2. Sürgőnycim: Albala, Timisoara-Fabrica. Interurban telefon: 60 sz.

Kötött, szövött és norinbergi áruk nagy-kereskedése Oradea-Mare—Nagyvárad, Nagyplac-tér

Schönberger, Spitz & Co. 1352

Modern üvegesiszolda és tükörárugyár

PÉCHY ÉS TÁRSA

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD), STR. SAGUNA (KAPUCINUS-U.) 20

Készíti a legszebb tükroket és butor-üvegeket minden Ujrafoncsorozás méretben és mennyiségben! Kérjen árajánlatot

GUMMISAROK és GUMMITALP

olcsóbb és tartósabb mint bőr! Legjobban év nedvesség és hideg ellen!

Bankhaus

Halpern & Segall

Centrale: Cernauti. Filialen: Bucuresti, Galati Cluj, str Gheorghe Baritlu 2

Telegr. Adr.: „Halsegbank“ Agenturen: Chisinau, Jasi

Übernimmt, Überweisungen auf allen Plätzen der Welt unter kulantesten Bedingungen, sowie alle kommerziellen Transaktionen und Bankgeschäfte

1460

עסטי וירע של פסח 1479 Husvétli ecetsav kapható

„Phönix“ kénsavgyárnál Nagy-bánya. Sürgőnycim: „Phönix“ Baia Mare.

férfidivatkülönlegességek

Bélyeggyűjtők!

Referenciák megadása vagy egy megfelelő letétösszeg ellenében szép küldeményt kaphatnak kiválasztásra, a legelőnyösebb feltételekkel. Üzlet tulajdonosoknak három havi elszámolásra bizományba küldünk választékot. Wilhelm Hann v. Hanneheim bélyegkereskedés Sibiu—Nagyszében, Reisenfelsgasse No. 5. 5198

